

საზოგადოებრივი აღვსოვით

№ 8
30 სექტემბერი
2010

იურიდიული დახმარების სამსახური – მთელი საქართველოსთვის

ახალგაზრდა გიურო
სამსახურ-ჯავახეთში –
სოფლისკაცთან ერთად
დღობას იჭრებდა

3-4 გვ.

ყაჩაღობაში
ბრალდებულის
საქმე წინასწარ
გამოძიებაშივე შეწყდა

2 გვ.

თქვენი მუშაობა

როგორ
და სად
მივმართოთ
იურიდიული
დახმარების
სამსახურს

4 გვ.

საზოგადოებრივი აღვსოვითის საქმეები, რომლებიც არასრულწლოვან დასვის ქვეშ მყოფთა სასარგებლოდ დასრულდა

ქართული კანონმდებლობით, სისხლის სამართლის დევნის დროს, არასრულწლოვანის დაცვა, ნებისმიერი დანაშაულის შემთხვევაში, საგადასმელია - სურს თავად დაკავებულს თუ არა. არასრულწლოვანი ეჭვმიტანილი იქნება, ბრალდებული თუ განსასჯელი საგამოძიებო ორგანოები ვალდებული არიან დაუნიშნონ მის ადვოკატს და ამის შემდეგ დაიწყოს საგამოძიებო მოქმედებები. წინააღმდეგ შემთხვევაში იგი თავად გახდება კანონის დამრღვევი. იმ შემთხვევაში თუ დაკავებული ან მისი ახლობლები ვერ ახერხებენ კერძო ადვოკატის დაქირავებას, მოზარდის დაცვას სახელმწიფო კისრულობს, სწორედ ამ დროს არასრულწლოვანის საქმეში იურიდიული დახმარების სამსახურის ადვოკატები ერთვებიან.

პირველი ოქტომბრიდან სისხლის სამართლის ახალი საპროცესო კოდექსი ამოქმედდება, რომელიც უამრავ მნიშვნელოვან ნოვაციას ითვალისწინებს არასრულწლოვანი ბრალდებულების მიმართულ მართლ. როგორც იურიდიული დახმარების სამსახურში აღსადგენ, ამ ცვლილებებისთვის საზოგადოებრივი ადვოკატები დიდი ხანია სათანადოდ ემზადებიან. ის, რომ საზოგადოებრი-

ვი ადვოკატების ჩართულობა არასრულწლოვანთა საქმეში აქტიულობა, აშკარად ჩანს სტატისტიკიდანაც. 2008 წელს იურიდიული დახმარების სამსახურის იურიტებმა დახმარება გაუწიეს 486 არასრულწლოვანს. აქედან თბილისში

169-ს, მცხეთა-თიანეთში 16-ს, კახეთში 39-ს, ქვემო ქართლში 60-ს, შიდა ქართლში 34-ს, იმერეთი-ზესტაფონში 12-ს, იმერეთი-ქუთაისში 76-ს, სამეგრელო-ზეგდიდში 18-ს, სამეგრელო-ფოთში 18-ს, აჭარაში 44-ს.

2009 წელს ეს რიცხვი 604-მდე გაიზარდა. ამ პერიოდში თბილისში საზოგადოებრივად ადვოკატებმა დაიცვეს 141 მოზარდის ინტერესი. მცხეთა-თიანეთში 30-ის, კახეთში 55, ქვემო ქართლში - 62, შიდა

გამრკმლება გვ-2 გვ.

იურიდიული დახმარების სამსახური კანონმდებლობით მუშაობაში აქტიურად არის ჩართული

ბოლო პერიოდში საქართველოს კანონმდებლობაში რადიკალური ცვლილებები განხორციელდა. ეს ცვლილებები, თავისთავად ცხადია, შეეხო იურიდიული დახმარების სამსახურსაც. საკანონმდებლო მუშაობაში ჩართულობა ნებისმიერი სამსახურისთვის მიუზღოვანია, მით უმეტეს, ისეთი ახალი სტრუქტურისთვის, როგორიც არის იურიდიული დახმარების სამსახური. ეს სამსახური, როგორც დამოუკიდებელი სისტემა, სულ რამდენიმე წელია არსებობს და უკვე მნიშვნელოვან წარმატებებს მიაღწია.

მონაწილეობს თუ არა იურიდიული დახმარების სამსახური კანონმდებლობით მუშაობაში? არის თუ არა კონკრეტულად ამ სტრუქტურაში სპეციალური სამსახური ან ჯგუფი, რომელიც ამ მიმართულებით მუშაობს? მზად არის თუ არა სამსახური ახალი სისხლის სამართლის კოდექსის ამოქმედებისთვის? - ამ საკითხებზე გვესაუბრება იურიდიული დახმარების სამსახურის მონიტორინგისა და ანალიზის სამმართველოს იურისტი გიორგი ჭვინაშვილი. მოგესხენებათ, საქართველოში ბოლო პერიოდში სისხლის სამართლის კანონმდებლობაში მნიშვნელოვანი რადიკალური ცვლილებები განხორციელდა: - გვიხს-

ნის გიორგი ჭვინაშვილი. მისი თქმით: სასჯელაღსრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტროს სსიპ იურიდიული დახმარების სამსახური აქტიურად მონაწილეობს საქართველოს სისხლის სამართლის კანონმდებლობაში გატარებული ცვლილებების სრულყოფილად შესწავლასა და გაანალიზებაში. იურიდიული დახმარების სამსახურში შექმნილია ტრენინგებისა და ხარისხის კონტროლის სა-მუშაო ჯგუფი, რომლის შემადგენლობაში აქტიურად ჩართული არიან სამსახურის მონიტორინგისა და ანალიზის სამმართველოს იურისტები და ასევე იურიდიული დახმარების სამსახურის ბიუროების ადვო-

კატები. სწორედ ეს ჯგუფი ეწევა კანონმდებლობით საკმარისობასა და მონაწილეობას იღებს ახალი კანონმდებლობის დანერგვაში. - 1 ოქტომბრიდან ამოქმედდება ახალი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი. რამდენად არიან საზოგადოებრივი ადვოკატები ამ სისხლისთვის მზად? - მოგესხენებათ, 1 ოქტომ-

ბრიდან ძალაში შედის ახალი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი, რომელიც რადიკალურად განსხვავდება მოქმედი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსისგან, რის გამოც საჭირო გახდა მისი დეტალური შესწავლა და გაანალიზება. ამ მხრივ საზოგადოებრივად

გამრკმლება გვ-3 გვ.

იურიდიული დახმარების სამსახური

● სისხლის სამართლის საქმეზე უფასო საადვოკატო მომსახურება გადახდის უუნარო მოსახლეობისათვის;

● უფასო იურიდიული კონსულტაციები სამართალწარმოების ნებისმიერ დარგზე - სამოქალაქო და ადმინისტრაციული დავები; საჭიროების შემთხვევაში, კონსულტაციის ფარგლებში იურიდიული დოკუმენტების მომზადება;

● იურიდიული დახმარების ბიუროები მთელი საქართველოს მასშტაბით: თბილისში, თელავში, მცხეთაში, რუსთაში, გორში, ზესტაფონში, ქუთაისში, ზუგდიდში, ფოთში, ბათუმში, ამბროლაურში, ოზურგეთში, ახალციხეში.

აღმოსავლეთ ევროპისა და ღმრთ-ს
ძვეყნების უახვედრა მონტანებროში

ქ. პროდუქციაში, მონიტინგორ, გაიმართა სამდილო საშუალო შეხვედრა თემაზე - უფასო სამართლებრივი დახმარების სისტემები და დამატების გადამწყვეტი ალტერნატიული საშუალებების განვითარება. ლონისიფუბა გაეროს განკუთვნილ პროგრამის (UNDP) ბრატსლავას რეგიონალური ცენტრის ორგანიზებით გაიმართა მასში ამოცნალებული ევროპისა და დაღეს ქვეყნების სახელმწიფო უწყებების, გაეროს განკუთვნილ პროგრამის ადგილობრივი ოფისის, სხვადასხვა არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლებმა მიიღეს მონაწილეობა.

ლონისძეების ფარგლებში, სასჯელად სრულების, პრობაციისა და იურიდიული დახმარების საკითხთა სამინისტროს იურიდიული დამხმარების სამსახურის დირექტორმა ირაკლი კოტიქემ შეხვედრის მონაწილეს საქართველოში უფასო სამართლებრივი დახმარების სისტემის თავისუფლებები და სამოქალაქო განვითარების სტრატეგია გააცნო. მან ყურადღება გაამახვილა საერთაშორისო დონორი ორგანიზაციების როლზე იურიდიული დახმარების ხელშისაწვდომობის განვითარებისა და საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლების პროცესში.

ქალაქში, რომელიც გარკვეული განვითარების პროგრესს 2009 წლის მაისიდან იურიდიულ დახმარების სასახურის გაძლიერების პრექტს ახორციელებს. პროექტის პრიორიტეტებს უფასო სამართლებრივ დახმარებაზე ხელშეწყობის ზოგადი, საზოგადოებრივი დევოკაციების პროფესიული განვითარება, უფასო იურიდიული დახმარების შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლება და ადვოკატთა ცივილური საქმიანობის უფასო სადევოკაციო მომსახურების დახმარება შეესაბამება წარმოადგენს.

იურიდიული დახმარების
რეფორმატორთა ძეგლი — თბილისში

თბილისში სასაქონლო „კორიარიად მარიტუში“
იურიდიული დახმარების რეფორმაციონი ქსე-
ის (Legal Aid Reformers' Network, LARN) ორდლიანი
სამუშაო შეხვედრა გაიმართა. შეხვედრის თემა
კახლდათ - სისლის სამართლის სამეცნიერ
დაცვის ხარისხის უზრუნველყოფა და კვლევის
მიმდინარეობა იურიდიული დახმარების სფეროში
პოლიტიკის შემუშავების პროცესში. ღონისძიე-
ბა ღია საზოგადოების ინსტიტუტის „სამართ-
ლებრივი ინიციატივის“ (OSJI). ასევე მოღვაწის
(SFM) და საქართველოს (OSGF) ფონდების ორ-
განიზებით ტარდება. შეხვედრას ესწრებოდნენ
საქართველოს, ღირსი, ბულგარეთის, მოლდო-
ვას, უკრაინის, ყირგიზეთისა და მონღოლეთის
უფროს იურიდიული დახმარების მიმწოდებელი
ორგანიზაციის წარმომადგენლები.

სემინარი არასრულწლოვანი
პრობაციონერებისთვის

იურიდიული დახმარების სამსახურის სამცხე-ჯავახეთის ბიუროში 14 სექტემბერს 15 არასრულწლოვან პრინაციონერს უმასპინძლა. იურიდიული დახმარების სამსახურისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს მიერ ორგანიზებული ერთობლივი სემინარი პარიზით მსჯავრდებულით სამართლებრივი ცნობიერების ამაღლებისა და დანაშაულის პრევენციის ემსახურებოდა.

იურიდიული დახმარების სამსახურის დევიზ-სტეკმა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს იურისტმა პრობაციონერებთან ისაუბრეს მათ უფლება-მოვალეობებზე, სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობის საკითხებზე და კანონით გათვალისწინებულ შედეგებზე. გარდა ამისა, კონკრეტულ რაგვებიდან დაკავშირებით მისცეს კოორდინაციური ჩვევები და საჭიროების შემთხვევაში, სამართლებრივი დოკუმენტების შევსებაში და ეიხმარებასა და დამკრძნენ.

საზოგადოებრივი ადვოკატიზის
საინფორმაციო შახვედრები

ოურიდიული დახმარების სასახურის შიდა
 ქართლის ბუთრის თანამშრომლები 15 სექტემ-
 ბრის კახის რაიონის სოფელ მეტეხის მო-
 სასახლეში შეხვდნენ. აღსანიშნავია, რომ მიმდი-
 ნარე წლის ივლისიდან, ადგილობრივი ხელისუ-
 ლეობისა და ოურიდიული დახმარების სასახ-
 ლის ინიციატივით შიდა ქართლის ოურიდიული
 დახმარების ბუთრის ოთხივე, კახის გამეკო-
 ნის შენობაში მისთვის საცანგებოდ გამოყო-
 ფილ ოთახში, ყოველკვირეულად მართავს კონ-
 სულტაციას. გასულითა კონსულტაციები კახის
 რაიონის სტადანახეა სოფელში წლის ბოლომდე
 რეგულარულად მიმდინარეობს.

ამავსე ბუროს თანამშრომლებს 20 სექტემბერს გასვლითი შეხვედრა ჰქონდათ სოფელ კავთისხევში.

შიდა ქართლის იურიდიული დახმარების ბიურო 2007 წლის ნოემბერში ამოქმედდა. მისი სამოქმედო ტერიტორია კასპის, გაროს, ქარელი-სა და ზაზროს რაიონებს მოიცავს.

ბავშვთა უსუფუძრულობის საკითხზე, განსაკუთრებით მსხვილ საკითხებზე, მათზე უფრო მეტი ყურადღება უნდა გაიმაჟღეროს. ამასთანავე, საკითხი უნდა განიხილოს საერთაშორისო დონაზე, რადგან ბავშვთა უსუფუძრულობის საკითხი არა მხოლოდ საქართველოს, არამედ მთელი მსოფლიოს საკითხია. ამიტომ, საერთაშორისო დონაზე უნდა განიხილოს ეს საკითხი, რადგან ბავშვთა უსუფუძრულობის საკითხი არა მხოლოდ საქართველოს, არამედ მთელი მსოფლიოს საკითხია.

2. გაეცნო უფასო იურიდიული დახმარებით

**საზოგადოებრივი ადვოკატების საქმიანობა,
რომლების არასრუწლოვან დაცვის ქვეშ
მყოფთა სანარგებლოდ დანერგულა**

პირველი გვერდიდან

ჯართლში - 47, მიგრაციის
 შესატყვისში - 35, მიგრაცი-
 ჯართაისში 98, სამეგრელო-
 ზუგდიდში 13, სამეგრელო-
 ფოთში 15, აჭარაში 108-ის.
 ხოლო 2010 წლის მაისამდე
 იურიდიული დახმარების
 მასშტაბის ადვოკატების
 ჩართვნენ 311 მოზარდის
 საქმეში. აქედან თბილისში
 60-ის, მცხეთა-თიანეთში - 3,
 კახეთი - 21, ქვემო ქა-
 რთლი - 35, შიდა ქარ-
 თლი - 16, სამცხე-ჯავახეთი -
 40, მიგრაციის-შესატყვინ-
 20, მიგრაცი-ქუთაისი -
 51, სამეგრელო-ზუგდიდი -
 11, სამეგრელო-ფოთი - 8,
 აჭარა - 46.

სტატისტიკა ასევე აჩვენებს, რომ იურიდიული დახმარების სამსახურის ადვოკატებს არასრულწლოვანთა არაერთი საქმე დაუხმარულობიათ წარმატებით.

16 წლის თამაზ დ. მოქალაქის კუთვნილი ეზოდან ქაღალტის ქურდობის ბრალდებით დააკავეს. საგამოძიებო ორგანოს წარმომადგენლების მიმართვის საფუძველზე ეჭვმიტანილის დამკვეთლად საქმეში საზოგადოებრივი ადვოკატი თამაზ გურიშვილი ჩაერთო. ადვოკატმა თამაზ დ-ს მიმართ საერთოლეროვი დევნის შეწყვეტის მოთხოვნა გამოიძიების წინაშე აღძრულ შუამდგომლობაში მოითითა არაღმნიჭ შემთხვევებიელ გარემოება, მათ შორის ის ფაქტი, რომ დაზარალებულ მხარეს ეჭვმიტანილიან პრეტენზიები აღარ გაიჩნდა. პრკურორატურამ გაიზარა ადვოკატის არგუმენტაცია და არასრულწლოვანის წინააღმდეგ დევნა შეწყვიტა.

ქურდობის ბრალდებით დაკავებული ორი არასრულწლოვანი დიმიტრი თ. და მათე ბ. თავს დამნაშავედ არ ცნობდნენ. ერთი დაკავებულის დის განცხადებისა და გამოძიების დადგენილების საფუძველზე, საქმეში საზოგადოებრივი ადვოკატი გიორგი

მდინარაზე ჩაერთო. ეჭვმიტანილია წყნეების მოსმენი-
ლა და სამკემო არსებული
მაღლების შესწავლის შემ-
დეგ, ადვოკატმა გამოიყუ-
ბასთან დაკავშირება გათა-
ვის უფლებამზე იწუხადგობი-
რი მიმტვიით, რომ მათი
ინაშაული არ დასტურდე-
ბოდა. დიმიტრი თ-სა და
მათ ბ-ს მიმართ სისხლის
სამართლებრივი დევნა შეწ-
დად ახსნი პატიმრობი-
დან გათავისუფლები-

იურიდიული დახმარების
სამსახურის ქვემო ქართლ-
ის ბიუროს ადვოკატების
გიორგი მდინარაძისა და
მერმან ნიკოლეიშვილის
ძალისხმევით, ქუდრუდში
ბრალდებულ განსასჯელებს
ომარე ო-სა და ნუგზარ
ფ-ს სასამართლოში პირი-
ბითი სასჯელი შეუფარდა
და სასამართლო დარბაზი-
დან გაათავისუფლა.

რჩეული არასრულწლოვანი
რატი დასა და ვასილ
კ. ეჭვმიტანილი იყვნენ
ნარკოტიკების უკანონო
და შექნა - შენახვაში.
საზოგადოებრივად ადგილ-
სამაღა ღამე კიტაში, საქმეში
ურთაური მტკიცებულებების
არარსებობის საფუძველზე,
გამოძიების წინაშე არას-
რულწლოვანთა პატიმრობი-
დან გათავისუფლებისა და
საქმის რეკვირის საკითხი
დასვა. რატე და და ვასილ
კ. გათავისუფლებულ დაკა-
რებუდან და მათ მიმართ
სისხლის სამართლებრივი
თიხდა შენახდა.

ქურდობაში ექვმიტანილ არასრულწლოვანს ბეჭა კ.-ს, ზურაბს ჩ.-სა და გიგია ჩ.-ს ოთხიდან შვიდ წლამდე თავისუფლებას ალკვეთა ემუქრებოდათ. საქმეში საზოგადოებრივი ადვოკატის ჩარევის შემდეგ გაირკვა, რომ დაკავებულითაგანის ბრალის წასაყენებლად საკმარისი მტკიცებულებები ამი არსებობდა. სწორედ ამის საფუძველზე ავტომატა ვალერი კანტა-ლიანმა არასრულწლოვანი

მიმართ სისხლის სამართ-
ლებრივი დევნის შეწყვეტის
თაობაზე შუამდგომლობა
დააყენა. გამაძიებამ ადვო-
კატის მოთხოვნა დააკმაყ-
ოვილა, სისხლის სამართ-
ლებრივი დევნა შეწყდა და
ექვმიტანილები წინასწარი
დაკავების იზოლატორიდან
გათავისუფლდნენ.

საზოგადოებრივი ადვოკატის მურმან ნიკოლეიშვილის დავის ქვეშ მყოფ თეიმურაზ გ-ს ბრალი ედევნება ნინასთან შეთანხმებით დაჯდომის მიერ ორგანიზებული ქარცეცხლი, რაც 5-დან 8 წლამდე ვადით პატიმრობას ითვლისწინებს. მას აღმკვეთი ღონისძიების სახით შუჭერდებული ჰქონდა გირაო (8000 ლარი), პატიმრობის უზრუნველყოფით. თანხის გადახდულობის გამო ბრალდების მხარემ მოითხოვა ანასსაფუ-

ლის კატეგორია 3 - წლისა და 8 თვის ვადით. დაცვის მხარე სასამართლო პროცესზე წარადგინა ცნობის თაობაზე, რომ თეიმურაზ გ.-ს ოჯახი დარეგისტრირებულია იძულებით გადაადგილებულ ოჯახთა სიაში. გარდა ამისა, ადვოკატმა მოითხოვა თეიმურაზ გ.-სთვის დანიშნული სახეც-სი პირობით ჩათვლა და, ოჯახური მდგომარეობის გათვალისწინებით, ჯარიმისგან გათავისუფლება. სასამართლომ სრულად დააკმაყოფილა დაცვის მხარის მოთხოვნა და არასრულწლოვანი სასამართლო დარღვევანი პირობა დაადასტურა.

15 ნილის ვახტანგ ბ.-ის, როლის ინტერვენსებს კახეთის ოუნიდული დებს მარების ბურის ადეკატი ბრა ფარადშეილი ცვადა, ბრადა ედებოდა ცივი არარაის ტარება. ამისთვის იარაღუნლიკონას სპეცისის სხიტი 500 ლარის ოდენობის ჯარიმა ემუქრებოდა. ადეკატი გია ფარადშეილი სასმართლის ნიშნუ ვახტანგ ბ.-ისათვის აღმუ

რედელობითი ზემოქმედების
იძულებითი ღონისძიების
გამოყენებას და განსახვე-
ლის სისხლის-სამართლებრი-
ვი პასუხისმგებლობისაგან
გათავისუფლებას ითხოვდა,
რაც სასამართლომ სრულად
დააკმაყოფილა.

იურიდიული დახმარების სამსახურის ადვოკატის ზაქრო გვიშიანის დაცვის ქვეშ მყოფ ორ არასრულწლოვან ბრალდებულს სასჯელი შეუმსუბუქდა.

ადეკვატის მიერ ჩატრებული მუშაობის შემდეგ პროკურატურასთან გაფორმდა საპროცესო შეთანხმება, რომლის მიხედვითაც ბრალდებულიებს სასჯელის სახედ ხუთი წლით თავისუფლების აღკვეთა განესაზღვრათ, თუმცა დანიშნული სასჯელი იმავე ვადით პრორობითად ჩაითვალიდა.

რამინ ყ.-სა და ლევან ზ.-ს ბრალად ედებოდათ წინასწარი შეთანხმებით ჯგუფის მიერ სხვისი მოძრავი ნივთის ფარული დაუფლება მართლსაწინააღმდეგო მისაკუთრების მიზნით, რაც ოთხიდან შვიდ წლამდე თავისუფლების აღკვეთას ითვალისწინებს.

ქვემო ქართლის იურიდი-
ული დახმარების ბიუროს
ადვოკატების ძალისხმევით
კი, სისხლის სამართლებრივი
დევნა შეწყდა სამი არას-
რუსოლოვანის მიმართ.

ადვოკატების მუ-
რ-
მან ნიკოლეიშვილისა და
გიორგი მდინარაძის შუა-
მდგომლობის საფუძველზე,
ყაჩაღობის ბრალდებით და-
კავებული სამი არასრულწ-
ლოვანი სასამართლო დარ-
ბაზიდან გათავისუფლდა.

ხოლო, ადვოკატ პაატა ფხალაძის შუამდგომლობით, მსჯავრდებულს, რომელმაც პრობაციაში გამოცხადების ნესი დაარღვია, გა-
მოუცხადებლობა საპატიოდ ჩაეთვალება.

**დახმარება დაბადების მოწმობის არქივში
მოქალაქეებისთვის**

XXI საუკუნის საქართველოში ჯერ კიდევ არსებობს სოფლები, რომელშიც მაცხოვრებლებსაც დაბადების მოწმობების გარეშე, დაბადების მოწმობების არქონა კერა, თავისთავად იწვევს კარადგობის მოწმობის არქონას, მოქალაქის სამოქალაქო ვალისა და სამოქალაქო უფლებების რეალიზების შეზღუდვას. ასეთი პრობლემატიკა განსაკუთრებით ხშირია ეთნოკუური უმცირესობებით დასახლებულ რეგიონებში, რასაც სახლში მშობიარობის კულტურა და ენობრივი ბარიერი უწყობს ხელს. მაგალითისთვის — ბოლნისის რაიონის მხოლოდ ორ სოფელში — ტალავერსა და სავენეთში — დაბადების მოწმობები აზერბაიჯანული წარმოშობის 500-მდე მოსახლეს არ გააჩნია.

ამ პრობლემის აღმოფხვრაში მონაწილეობის მიღება და საბუთების არმქონე მოქალაქეებისთვის დახმარების აღმოჩენა გახლავთ იურიდიული დახმარების სამსახურის ერთ-ერთი აქტიური მიმართულება ეთნოკური უმცირესობებით დასახლებულ რეგიონებში.

ამ მხრივ, საჭიროებიდან გამომდინარე, განსაკუთრებული აქტიულობით იურიდიული დახმარების სამსახურის ქვემო ქართლის ბიურო გამოირჩევა.

სექტემბერში	ბიუროს
იურისტები	ბოლისის
რაიონის	სწორედ
ადინაშვილი	სოფლებს
ტელავისა და	სავენიის
რწმუნებულება	და ადგილ-
მონაწივე	მოსახლეობას
შეხვე-	ნენ. საზოგადოებრივმა
ად-	კატაქტმა დაბადების
მოწიბის	არმქონე მოქალაქეებს
შესაბამის	დოკუმენტების
მომოქმდის	საკითხზე
გადაიღი	კონსულტაცია
გაუწიეს.	

ცხადია, დაბადების მონ-
მოებების არქონა იმასნიშ-
ნავს, რომ სახელმწიფო ორ-
განოები ამ ადამიანების
დაბადების დაბადების
ფაქტის შესახებ ინფორმა-
ციას არ ფლობენ.

ვითარების გამოსასწორებლად აუცილებელია სამოქალაქო რეესტრის სააგენტოს ბოლნისის ადგილობრივი სამსახურის მეშვეობით დამადების იურიდიული მისწველობის მქონე ფაქტის დადგენა.

ბრევმა ადვოკატებმა სო-
ფლების რწმუნებულებს გა-
დაცეს იმ დოკუმენტების
სიაც, რომლებიც მტკიცე-
ბულების სახით აუცილე-
ბელია დაზარალების ოფიცი-
ული მნიშვნელობის ფაქტის
დასაბუთება. დაიგეგმა მომ-
დევნო გასვლითი კონსულ-
ტაციები, რომლის ფარგ-
ლებშიც ოფიციური დახ-
მარების სასაბუროს ქვემო
კარლოსი ოერისტები სამო-
ქალაქო რეესტრის სახელ-
და მითქალაქობის შესაბამის

The first two steps are the most important. The first step is to identify the problem. The second step is to define the problem. The third step is to identify the causes of the problem. The fourth step is to identify the effects of the problem. The fifth step is to identify the stakeholders involved in the problem. The sixth step is to identify the resources available to solve the problem. The seventh step is to identify the constraints on the problem. The eighth step is to identify the risks associated with the problem. The ninth step is to identify the opportunities associated with the problem. The tenth step is to identify the solutions to the problem.

განცხადებებს შეუდგენენ.

სამართლებრივი დოკუმენტების მომზადება უფრო იურიდიული დახმარების გერო-ერთი სახეა. მიმდინარე წელს იურიდიული დახმარების სამსახურმა უფრო იურიდიული კონსულტაცია 7200-ზე მეტ მოქალაქეს გაუწია. კონსულტაციების ფარგლებში 1700-ზე მეტი სამართლებრივი დოკუმენტი მომზადდა.

იურიდიული დახმარების სამსახური ქანოშეიშვამდებით მუშაოხაზი აქტიურად არის ჩართული

პირველი გვერდიდან

ვოკატებს არაერთხელ ჩაუტარდათ ტრენინგი ახალი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის შესახებ.

იურიდიული დახმარების სამსახურის სამუშაო ჯგუფმა, ახალი სისხლის სამართლის პროცესის საბოლოო რედაქციით მიღების შემდეგ კოდექსი დეტალურად, მუხლობრივად შეისწავლა. სამუშაო შეხვედრამდე სამუშაო ჯგუფმა მონაწილე ადვოკატები როგორც სამუშაო ისე რეგიონალურ რეესტრის ადვოკატებთან ერთად ბიუროებში მუხლობრივად დეტალურად იხილავდნენ ახალი სისხლის სამართლის პროცესის სიახლეებს და აკეთებდნენ შესაბამის ანალიზსა და დასკვნებს. იურიდიული დახმარების სამსახურის სამუშაო ჯგუფის ამგვარმა ნაყოფიერმა მუშაობამ თავიანთ შედეგი გამოიღო და დღის მდგომარეობით სამსახურის ყველა ადვოკატი როგორც თეორიული მომზადების კუთხით, ასევე პრაქტიკული განხორციელების თვალსაზრისითაც, სრულიად მზად არის ახალი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის ნორმათა ჯეროვანი გამოყენებით განხორციელების მოქალაქეთა უფლებების დაცვა.

იურიდიული დახმარების სამსახურმა აქტიურად მონაწილეობა მიიღო სისხლის სამართლის რეფორმის უწყვეტთაშორის საკოორდინაციო საბჭოს პრეზენტაციაში, სადაც განხილულ იქნა ახალი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში შესატანი ცვლილებებისა და დამატებების პროექტი.

მოგვსენებთ | ოქტომბრიდან ასევე ძალაში შედის პატიმრობის კოდექსი, რაც ასევე სიახლეა ჩვენი საზოგადოებისათვის. საზოგადოებრივი ადვოკატი პატიმრობის კოდექსით გათვალისწინებული შესაბამისი საფუძვლების არსებობისას, როგორც სასჯელსადასრულებით დაწესებულებაში, ასევე სასამართლოში დაცავს

ბრალდებული და მსჯავრდებულ პატიმრების ინტერესებს.

გარდა ამისა, იურიდიული დახმარების სამსახურის დონორი და პარტნიორი ორგანიზაციების „გაეროს განვითარების პროგრამის“, ევროკავშირის „კანონის უზენაესობის მხარდაჭერა საქართველოში“, „ლია საზოგადოება-სამართლებრივი ინიციატივა-ს“, „ნორვეგიის კანონის უზენაესობის მრჩეველთა მისია საქართველოში“, „ამერიკის იურიტივად ასოციაცია“, „ფონდი ლია საზოგადოება - საქართველოს“ უშუალო ინიციატივითა და მხარდაჭერით სისტემატურად მიმდინარეობს იურიდიული დახმარების ადვოკატების თეორიული მომზადება როგორც სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში, ასევე სხვა სამართლებრივ თემებზე, რაც ხელს შეუწყობს საზოგადოებრივი ადვოკატების თეორიული ცოდნის გაღრმავებასა და ადვოკატის პრაქტიკული უნარჩვევების ჩამოყალიბებას.

- რას იცვით არასრულწლოვანებთან დაკავშირებული საკანონმდებლო ცვლილებებზე - არასრულწლოვანთა განრიდება და შედიან?

- ახალი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსი ბევრ სიახლეს გვთავაზობს მათ შორის არასრულწლოვანთა სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობის შესახებ. კერძოდ: ახალი სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში შესატანი ცვლილებებისა და დამატებების შესახებ პროექტის მიხედვით:

თუ არსებობს დასაბუთებული ვარაუდი, რომ პირმა ჩაიდინა ნაკლებად მძიმე ან მძიმე დანაშაული, და დანაშაულის ჩადენის მომენტისათვის მას არ შესრულებია 18 წელი, პროკურორი უფლება-მოსილია დასაბუთებული დამტკიცებით მიიღოს გადაწყვეტილება სისხლის სამართლებრივი დევნის არდაწყების ან, უკვე დაწყებული სისხლისამართლებრივი დევნის შეწყვე-

ტის შესახებ - დევნის საფარო ინტერესის არარსებობის გამო.

ზემოაღნიშნული გადაწყვეტილების მიღების შემთხვევაში პროკურორი უფლებამოსილია არასრულწლოვანთან გააფორმოს ხელშეკრულება განრიდების ან შედიების შესახებ, რომლის პირობები განისაზღვრება საქართველოს იუსტიციის მინისტრის ბრძანებით.

თუ არასრულწლოვანი არაჯეროვნად ასრულებს მასთან გაფორმებული განრიდების ან შედიების შესახებ ხელშეკრულებით დაკისრებულ ვალდებულებას, პროკურორი უფლებამოსილია დასაბუთებული დამტკიცებით გააუქმოს გადაწყვეტილება სისხლის სამართლებრივი დევნის არდაწყების ან უკვე დაწყებული სისხლისამართლებრივი დევნის შეწყვეტის შესახებ და ახალი დასაბუთებული დამტკიცებით დაიწყოს ან გააჩაახლოს სისხლისამართლებრივი დევნა.

- რამდენად ჩემთვის ცნობილია, იურიდიული დახმარების სამსახური მუშაობს თანამშრომელთა ქვეყის შიდა წესებზე, კონკრეტულად რა პრიციპებზეა საუბარი? როგორ ხდება სიახლეების სამსახურში დანერგვა?

- იურიდიული დახმარების სამსახურის საზოგადოებრივი ადვოკატებმა, ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსისა და მიღებული გარემოებების საფუძველზე, შეიმუშავეს პროფესიული საქმიანობის სტანდარტები. სტანდარტები ადგენს ისეთი ქვეყის წესებს, რაც უზრუნველყოფს დროული და კვალიფიკაციური უფასო იურიდიული დახმარების გაწევას.

საზოგადოებრივი ადვოკატთა პროფესიული საქმიანობის სტანდარტები ანკურგებს იურიდიული დახმარების სამსახურის საზოგადოებრივი ადვოკატების, იურიდიული დახმარების სამსახურის სტაჟირებისა და იურიდიული დახმარების

სამსახურის ბაზაზე მოქმედი იურიდიული კლინიკის პრაქტიკანტების მიერ უფასო იურიდიული დახმარების ფარგლებში განხორციელებულ საადვოკატო საქმიანობას, კონსულტაციების განცხადებას და სამართლებრივი დოკუმენტების შედგენას.

საზოგადოებრივი ადვოკატთა პროფესიული საქმიანობის სტანდარტების მიზანია იურიდიული დახმარების სამსახურისადმი საზოგადოების ნდობის ამაღლება და განმტკიცება. საზოგადოებრივი ადვოკატთა პროფესიული საქმიანობის სტანდარტების პრინციპებია: დამოუკიდებლობა; ნდობა; კონფიდენციალობა; დასაცავი ინტერესების პრიორიტეტულობა; ინტერესთა კონფლიქტის დაუშვებლობა; კოლეგიალობა.

საზოგადოებრივი ადვოკატთა პროფესიული საქმიანობის სტანდარტები 5 თავისგან შედგება: მასში მოცემულია პრეამბულა, ზოგადი დებულებები, ძირითადი პრინციპები, საერთო მოთხოვნები დაცვის განხორციელებისას, ინფორმაციის სისხლის სამართლის შესახებ, საქმიანობის სტანდარტების წინასწარი გამოძიებისა და სასამართლო განხილვის დროს და დასკვნითი დებულებები.

საზოგადოებრივი ადვოკატის პროფესიული საქმიანობის სტანდარტების შემუშავებაში თვითიური საზოგადოებრივი ადვოკატის მოსაზრება და შენიშვნა გათვალისწინებული. პროფესიული საქმიანობის სტანდარტები საბოლოო სახის ჩამოყალიბებამდე არაერთხელ გადაეცა საზოგადოებრივი ადვოკატების შენიშვნებისთვის, რამაც ამ დოკუმენტს საბოლოო სახე მისცა. სულ მალე პროფესიული საქმიანობის სტანდარტები ძირითად პრაქტიკულ განხორციელებას პპოვებს საზოგადოებრივი ადვოკატთა პროფესიულ საქმიანობაში.

თქვენი ადვოკატი

1. მე და ჩემი მეუღლე აღარ ვცხოვრობთ ერთად. მინდა განქორწინება. როგორ მოვიქცე? საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მიხედვით განქორწინება შეიძლება მოხდეს ორი გზით;
 - თუ მეუღლეებს არა აქვთ დავა უნდა, მიმართონ სამოქალაქო რეესტრს. ამ შემთხვევაში საჭიროა მეუღლეთა ერთობლივი განცხადება.
 - სასამართლოს უნდა მიმართონ იმ შემთხვევაში, თუ მეუღლეებიდან ერთ-ერთი არ არის თანახმა განქორწინებაზე, ან აქვთ რაიმე სახის დავა.

2. მე და ჩემი მეუღლე არა ვართ განქორწინებულები, მაგრამ ვცხოვრობთ ცალკე-კე. შემიძლია თუ არა მოვითხოვო აღმინებტი ჩემთან მცხოვრები არასრულწლოვანი შვილები სახლიდან?

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მიხედვით, მშობლები ვალდებული არიან არჩინონ თავიანთი არასრულწლოვანი შვილები, ამასთან, აღმინების მოთხოვნის უფლება წარმოეშობა იმ მშობელს, რომელთანაც ცხოვრობს არასრულწლოვანი შვილი, მიუხედავად იმისა, არიან თუ არა მშობლები განქორწინებული.

3. ჩემს დაბადების მოწმობაზე დაფიქსირებული სახელი არ ემთხვევა პირადობის მოწმობაში დაფიქსირებულ სახელს. როგორ მოვიქცე? სამოქალაქო რეესტრის მიერ ხდება ასეთი შეცდომების გასწორება. შეცდომის გასაწორებლად საჭიროა, რომ მოქალაქემ წარადგინოს სამოქალაქო რეესტრში განცხადება, სადაც უფიქსირებულია მოწმობის შინაარსს და სახისათვის, აგრეთვე იმ დოკუმენტების ასლები, რომელშიც არის შეცდომა.

4. მაქვს ანდერძი, რომელიც დაწერილია ჩემს სასარგებლოდ. მაგვიდგენს გარდაცვალების შემდეგ შევადგე ქონების ფაქტობრივ ფლობას, მაგრამ ნოტარიუსმა უარი მიითხრა სამკვიდრო მომწმობის გაცემაზე იმ მოტივით, რომ ვერ ვადასტურებდი ფაქტობრივი ფლობის ფაქტს. როგორ მოვიქცე?

უნდა მიმართოთ სასამართლოს განცხადებით და მოითხოვოთ ქონების ფაქტობრივი ფლობისა და სამკვიდროს გახსნის ადგილის შესახებ იურიდიული მნიშვნელობის მქონე ფაქტის დადგენა.

5. მეცავს ფსიქიკურად დაავადებული შვილი, ამის გამო დანიშნული აქვს პენსია, იგი გახდა 18 წლის და ამის გამო გვლარ ვაჭერზე ჩემი სახლიდან მისი პენსიის აღება. როგორ მოვიქცე?

უნდა მიმართოთ სასამართლოს და მოითხოვოთ შვილის ქმედუწიაროდ აღიკვეთა. განცხადებას თან უნდა ერთვოდეს ან ფსიქიატრიული ექსპერტის დასკვნა პირის შერაცხადობის თაობაზე ან შემადგომლობა, რომ პირი თავს არიდებს ექსპერტის გაგვას და დავნიშნოს სასამართლოს მიერ ასეთი ექსპერტიზა.

6. ვარ კომლში ჩანერგილი როგორც კომლის წევრი თვსოვარ ვსოვლარ კომლით ერთად. მაქვს თუ არა რაიმე უფლება კომლის ქონებაზე?

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მიხედვით კომლის ქონება წარმოადგენს კომლის ყველა წევრის თანასაკუთრებას. აქედან გამომდინარე კომლის ქონებაზე გაქვთ ისეთივე უფლება, როგორც კომლის სხვა წევრებს.

7. მაქვს მინის (უძრავი ქონების) სარეგისტრაციო მოწმობები, ითვლება თუ არა მინა ამ მოწმობით ჩემს საკუთრებად და ჭირდება თუ არა მას სადმე რეგისტრაცია.

საკუთრების დასაცავად საჭიროა მოხდეს ამ მოწმობების რეგისტრაცია საჯარო რეესტრის ეროვნულ სააგენტოში საკუთრებად.

8. მაქვს აღებული კრედიტი ბანკიდან, ვერ ვაჭერებ გადახდას. შეუძლია თუ არა ბანკს მონდინოს ჩემთვის სესხის გადახდება?

ბანკის კეთილ ნებაზეა დამოკიდებული სესხის გადახდება. მოგაუდ კი ვალდებულია დაფაროს ვალი სრულად.

9. მაქვს ხელწერილი, რომლითაც მოვალე მილიარებს ვალს. შემიძლია თუ არა მიგმართო სასამართლოს ვალის დასაბუთებლად?

შეგძლიათ მიმართოთ სასამართლოს ან საარჩევნო, ან განცხადებით, რომლითაც შეგიძლიათ მოითხოვოთ სასამართლოს მიერ გადახდის ბრძანების მიღება.

10. მაქვს დოკუმენტები, რომლითაც ვადასტურებ, რომ ვარ ჩემს მფლობელობაში არსებული ფართის კანონიერი მფლობელე. ვის უნდა მიგმართო პრივატიზაციისათვის?

უნდა მიმართოთ ადგილობრივ თვითმმართველობის ორგანოს განცხადებით, წარუდგინოთ დოკუმენტები და მოითხოვოთ ფართის პრივატიზება.

მოქალაქეების კითხვებზე პასუხი მოამზადეს იურიდიული დახმარების სამსახურის იმერეთი - ზესტაფონის ბიუროს იურისტებმა

რამიონი

იურიდიული დახმარების სამსახური აჭარაში

იურიდიული დახმარების სამსახური ბათუმში, აჭარაში, 2007 წელს ამოქმედდა. აჭარის ბიურომ მუშაობა თავიდანვე ეფექტურად დაიწყო. კონსულტის წესით შეიქმნა პროფესიონალი კადრები, ადვოკატები და ძლიერი ხელმძღვანელი, რომლებმაც პრობლემატიკულ სოციალურად დაუცველი პირების იურიდიული დახმარების განცევა დაიწყეს და ერთიანი ძალით დღემდე ამ საქმიანობას წარმატებულად ეწევიან.

იურიდიული დახმარების სამსახური ყოველგვარი ანაზღაურების გარეშე უნდა უწევს იურიდიული მომსახურებას ბრალდებულსა და მსჯავრდებულს, როცა საქმე ეხება სოციალურად დაუცველ მოქალაქეებს, უცხოელებს, ან არასრულწ-

ლოვნებს, ფიზიკური ან ფსიქიკური ნაკლის მქონე პირებს, ან თუ კი აღ-

ვოკატი არ ცხადდება და საქმის პროცესი ჭიანურდება და საქმის წარმო-

ბისთვის საცალდებულო ადვოკატის მონაწილეობა.

ბაგრამაშაშვილი გ.გ.

